

MUNNHARPA

Troms fylkeskommune
Den offentlige tannhelsetjenesten

Juni 2008

Målselv tannklinikk offisielt åpnet!

Tirsdag 17. juni ble Målselv tannklinikk offisielt åpnet.

Fylkesråd for utdanning, helse og miljø Pål Julius Skogholt overbrakte sine gratulasjoner og klippet over snoren som markerte klinikken for åpnet. Deretter overlot han ordet til fylkestannhelsesjefen som døpte klinikken til Målselv tannklinikk. Foruten fra disse to vanket det gratulasjoner fra fylkesbyggesjef Jan Inge Hille, ordfører i Målselv kommune Viggo Fossum med flere. Det ble overbrakt flere flotte gaver, deriblant et flott maleri som etatens personalrådgiver Kate Sandeggen har malt.

Målselv tannklinikk, er en sammenslåing av tidligere Andselv og Olsborg tannklinikk, og er blitt en flott og moderne tannklinikk. Den rommer 9 behandlingsrom; herav 5 tannleger, 2 tannpleiere og to behandlingsrom for studenter. Klinikken har et areal på 600 kvm og byggeprosjektet har hatt en kostnadsramme på 18,2 mill.

I tillegg til at det er blitt en flott klinikk er det også gledelig at klinikken har besatt alle sine stillinger fra åpningen. Fylkestannhelsesjefen retter med dette en stor takk til de ansatte på klinikken som sørget for at det ble en fin markering.

Lykke til med den nye klinikken!!!

Rapport fra tannhelsedistriktene

HARSTAD

Det ser lysere ut for Harstad tannhelsedistrikt bemanningsmessig sett fremover. Vi har kun 2,5 ledige tannlegestillinger pr dags dato. Tre nye tannleger er kommet på plass i løpet av 2008 og det er vi kjempe fornøyde med! De siste stillingene håper vi å besette på sikt når alle disse flotte tannlegestudentene fra distriktet er ferdige med studiene sine i årene fremover. Distriktet har hatt et stort generasjonsskifte på tannlegefronten de siste årene, men er så heldig at vi fremdeles har flere erfarne tannleger i rekkene. Noen få som ikke har pensjonert seg ennå og 5 pensjonerte tannleger som synes det er kjekt å ta en dag i ny og ne hos oss. Distriktet setter stor pris innsatsen og den lange og gode erfaringen til alle disse tannlegene. Samtidig er det nye impulser og entusiasme fra den yngre generasjonen av tannleger her i distriktet og sammen med den eldre garde, skaper det en flott og god situasjon for distriktet som et hele.

På tannpleiersiden er det ganske stabile forhold i 2008. Distriktet har alle tannpleierne på plass igjen og de er klare for ny og god innsats på forebyggingsfronten igjen. Det blir spennende å se om distriktet klarer å nå målet for 12 åringene innen 2010, målet for 5-åringene ble nådd i 2007.

Distriktet har hatt en stabil og dyktig gjeng med tannhelsesekretærer i alle disse årene, det blir en utfordring for distriktet når disse flotte medarbeiderne våre bestemmer seg for å gå over i pensjonistenes rekke. Flere av tannhelsesekretærene våre har hatt eller nærmer seg 40 år i tannhelsetjenesten. Distriktet vil gjerne takke for alle disse årene og håper å beholde alle våre flotte tannhelsesekretærer så lenge som mulig! Rekrutteringen til yrket kan ikke sies å ha vært god de siste årene og det vil merkes nå i de kommende årene. Her håper distriktet på at yrket vil få den fortjente status den trenger for å rekruttere unge, entusiastiske og dyktige mennesker til tannhelsesekretærlinjen ved Breivika videregående skole.

Av spennende planer i distriktet har vi nok ikke så mange av igjen å berette om, men ombyggingen av Hovedtannklinikken er forhåpentligvis i boks ved årsskifte 2008/09. Da håper distriktet å ha et flunkende nytt lystgass behandlingsrom klart som også er tilpasset store rullestolbrukere.

Eliann Jensvoll

MIDT-TROMS

Bemannings situasjonen i Midt- Troms tannhelsedistrikt i denne "før - sommerferie- tid" er som følger:

- 2 ledige tannlegestillinger i Bardu
- 1 ledig tannlegestilling på Finnsnes
- 1 ledig tannlegestilling i Sørreisa
- 2 ledige tannlegestillinger på Storsteinnes (begge er for tiden besatt med vikarer)

Det er få søkere på de ledige tannlegestillingene for tiden – dessverre.

For en stund siden var vi veldig optimistiske og det så i en periode ut til at vi skulle klare å få 2 danske tannleger til Bardu. Uheldigvis ble deres endelige avgjørelse at de valgte å trekke seg fra stillingene.

Alle tannlegestillingene på den nye Målselv tannklinik er besatt og det er første gang på LANG tid.

Ellers vil det i løpet av sommerperioden komme 6 tannlegestudenter som skal ha sommerjobb i distriktet. De skal jobbe på henholdsvis Finnsnes og Storsteinnes tannklinik. Det er alltid flott å få "ungdom" til å jobbe i distriktet og vårt håp er at det evt. vil være med på å rekruttere fremtidige tannleger til distriktene.

Etter sommerferien vil Finnsnes og Målselv tannklinik starte opp som eksterne veiledningsklinikker for tannlegestudenter fra Tromsø og vi har allerede hatt fornøyelsen av å hilse på dem under veiledningssamlingen i Tromsø.

Den nye tannklinik i Målselv hadde offisiell innvielse 17. juni.

Ønsker alle en flott og varm sommer i nord.

Susanne Elting

NORD-TROMS

En hektisk vår er snart historie og alle ser fram til en velfortjent sommerferie, forhåpentligvis med litt mer varme i luften enn det vi har opplevd den siste tiden. Vi er vant med at været kan være noe lunefullt her oppe så vi lar oss ikke knekke av den grunn.

Vi lar oss heller ikke knekke av den dårligste tannlegekapasiteten i Nord-Troms på lange tider. Vi mangler 6 av 11 tannleger men alle i etaten som er igjen her gjør en kjempeinnsats for at flest mulig skal få et tilbud. Med godt humør og pågangsmot står vi nok over denne krisen også.

Nå er det tid for lange sommerkvelder med koking av småsei i fjæra, bading og lange flotte fjellturer. Alt det beste som naturen her kan by oss.

I sommer har vi også gleden av å ha 3 tannlegestudenter i sommerjobb og er vi riktig heldig kommer de kanskje tilbake etter endt utdanning. ☺

Vil med dette ønske alle i tannhelsetjenesten i Troms en riktig god sommer.

Øystein Fredriksen

TkNN

Det er en hektisk tid nå før sommeren. Alle står på for å gjøre seg klar til en velfortjent sommerferie. Tannhelsetjenestens kompetansesenter for Nord-Norge (TkNN) er involvert på mange fronter og har stor aktivitet. Alt dette på tross av mangel på spesialister og lange ventelister.

Som kjent består TkNNs oppgaver av klinisk behandling, intern kompetanseheving og utvikling av kompetanse i regionene så vel som forskning innenfor de ulike spesialitetene. Bredden i aktivitetene medfølger utfordringer så vel som muligheter. Første halvår 2008 har igjen understreket hvordan mulighetene kan utnyttes. Her et kort sammendrag av den siste tids aktiviteter:

Odontofobigruppen og andre som er interessert i å jobbe med pasienter som er redde for tannbehandling, har gjennomført sitt første møte i

TkNNs regi. Disse planlegger å utvikle fire behandlings-
team i regionen. Arbeidet er kommet godt i gang.

Det er også kommet en ny giv i samarbeidet
mellom Institutt for klinisk odontologi (IKO) og TkNN.
De konkrete planene om et spesialistområde på klinisk
odontologi er et eksempel på det.

Et annet fagområde som er under oppstart er
klinisk odontologisk forskning. Etter et møte organisert
av Norges Forskningsråd april 2008 har det
odontologiske miljøet fått forståelse av at ansvaret for å
fremme klinisk odontologisk forskning kommer til å
hvile på de fem regionale kompetansesentrene, i nært
samarbeid med universitetsmiljøene. Dette arbeid vil
for alvor tilta i løpet av høsten. Ikke alle regionene har
etablert kompetansesentre ennå. Flere landsdeler vil
følge i Nord-Norges fotspor.

Samarbeidet med UNN om oralkirurg er også
godt i gang. Det er nedsatt en gruppe med deltakelse
fra begge sider. Gruppen har som mål å jobbe fram en
oralkirurgisk tjeneste. Flere møter er allerede
gjennomført, og resultatet skal presenteres tidlig juli i
år.

I mai i år ble det for første gang gjennomført en
oralkirurgisk operasjon som ble direkteoverført fra
operasjonsstua i tannbygget til studentene som fulgte
operasjonen fra et annet rom. Både lys- og
bildekvaliteten i overføringen var utmerket. Dette åpner
for utvidet bruk av audiovisuelle virkemidler til resten
regionen i nær framtid. På det audiovisuelle feltet er
TkNN involvert i arbeidet for å utvikle det nasjonale
tannhelsenettet.

TkNN har også en filial på Finnsnes. På
kjeveortopedisk klinikk på Finnsnes er livet godt
regulert og dyktige medarbeidere får alt til å gå i rolig
og ordnet maner. Med slike engasjerte medarbeidere
går alt sin vante gang og fungerer som det skal. De
ansatte er fornøyde og pasientene er vel fornøyde med
tjenesten.

Til sist gjenstår det bare å trekke fram at
forarbeidet til organisasjonsutviklingen på TkNN er i
gang. Etter konsultasjoner med fagforeningene og de
ansatte vil TkNN være i stand til å foreta nødvendige
organisatoriske endringer fra høsten av.

Arun Gadgil

Svorsk på TANN

Mange svensktalende spesialister og veiledere jobber
på TANN-bygget og en innføring i svorsk er nødvendig
for nyansatte. Ord og uttrykk man bør være obs. på om
man er nytilsatt og ønsker å forstå sine kollegaer eller
gjør seg forstått:

"Ta en bærsj" = å ta en pils
"Rolig" = artig
"Rar" = snill og god
"Konstig" = rart
"Brudar" = damer

Å spørre en svenske om han har anledning til å
"ta en prat" oppfattes som uhøflig og aggressiv ytring,
mer i samsvar med "orke du" eller "gidder du" å prate
med meg. Denne lista bør tilføyes nye og nyttige ord og
uttrykk på Svorsk så vi er sikker på at vi forstår
hverandre!

God Sommer fra Arun Gadgil

Fylkestannhelsesjefen har ordet

Den ene dagen

Det er en sommerdag for lenge siden
som roper meg tilbake gjennom tiden.
Den ligger lukket bak en hekk av klunger
blant hestemaur og gule tiriltunger.
Den vasser brun og barbert i en fjære
og lukter gammel tang og nybredd tjære.
Den rasper grønne kart av solbærbusken
og flyr til himmels i den høye husken.
Den ligger fjetret og fortapt på magen
og sluker Ivanhoe i eplehagen.
Den slåss på tørre never med venninnen
som sender krokettkulene på pinnen.
Den er et nystekt brød på kjøkkenbordet
og slåmaskinens knepring over jordet.
All lyd og lukt og smak og farge kommer
fra denne dagen i min barndoms sommer.
Som endte med den lykkelige smaken
av nyslått kløver og av rene laken.
~Inger Hagerup~

Med ønske om god sommer til alle oss i
tannhelsetjenesten. Hver av dere er like unik som
denne ene sommerdagen.

Hilsen Peter

Utteksling ved Makerere University

Fra slutten av mars til begynnelsen av mai 2008 var jeg
og min klassevenninne, Kjersti Hansen, på utveksling i
Uganda ved Makerere University.

På skolen var vi sammen med tannlegestudentene som
gikk på 4. året. De hadde akkurat begynt på den
kliniske treningen da vi kom, og vi assisterte mens de
gjorde undersøkelser. Universitetet hadde nylig mottatt
nye unitere som en donasjon fra Canada, og studentene

satte stor pris på disse. På klinikken var pasient-presentasjon en viktig del av behandlingsforløpet. De andre studentene var flinke til å stille seg rundt og følge med på de tilbakemeldingene studenten fikk fra veileder når det gjaldt behandlingsplan og diagnoser. Dette var en fin måte å dra nytte av hverandre, spesielt når utstyrsressursene var knappe. Undervisningen bygget på problembasert læring, så studentene måtte i stor grad tilegne seg kunnskap uten hjelp av forelesninger. Faglitteratur var mangelvare og det ble forventet at studentene kunne det meste uten å måtte konsultere bøkene.

Pasientene som ønsket behandling ved studentklinikken stilte seg i kø på venterommet om morgenen. Som regel oppsøkte de tannlege på grunn av smerter og pasientene betalte ingenting for behandlingen. Alt av utstyr som røntgenbilder, fyllingsmaterialer, anestesi, hansker, munnbind, bor, turbiner og lignende måtte studentene selv betale for. Proteser, kjeveortopediske plater og lignende måtte de lage selv og også betale for av egen lomme.

Hele det medisinske fakultet er ved Mulago Hospital og tannlegestudentene gjennomgår svært mye av utdanningen sin her. Fordi mange tannleger kommer til å jobbe ute i distriktene der det er dårlig tilgang på helsepersonell, blir de også opplært i enkle medisinske prosedyrer. Vi var så heldige at vi fikk hospitere to dager ved oralkirurgisk avdeling på Mulago hospital. Dette ble en veldig sterk opplevelse. Venterommet var fylt opp av pasienter med kreft, infeksjoner, abscesser, kjevebrudd og andre lidelser man vanligvis bare leser om i lærebøker, og oralkirurgene prøvde så godt de kunne og hjelpe dem med det utstyret de hadde tilgjengelig.

Vi var også i Lira for å besøke prosjektet Collaboration to strengthen children's oral health care, Lira, Uganda, som er startet av norske tannleger. Prosjektet hadde ikke gått helt etter planen og bar preg av at de hadde lite ressurser i forhold til oppgavene de skulle utføre. Vi hadde likevel en svært hyggelig uke sammen med tannlege Ellinor Ekker som har jobbet i Lira i til sammen nesten ett år.

I forbindelse med turen til Lira var vi også i Murchison Falls National Park hvor vi fikk muligheten til å studere det afrikanske hverdagslivet.

Vi hadde et veldig fint, interessant og lærerikt opphold, og vi ble svært godt tatt i mot av uganderne. Oppholdet har gitt meg en annen forståelse av hvor store forskjellene i verden er, men det var fint å se at befolkningen klarer seg noenlunde bra selv om landet har vært rammet av krig og underlagt diktatur i mange år. Å bo sammen med en afrikansk familie og studere ved et afrikansk universitet var en helt unik opplevelse og jeg følte selv at jeg fikk et innblikk i det afrikanske hverdagslivet.

Camilla Bomstad

Hvis jeg kunne leve mitt liv om igjen

Hvis jeg kunne leve mitt liv om igjen.
Jeg ville våge å ta mer feil.
Jeg ville slappe mer av. Være mer smidig.
Jeg ville være mer enfoldig
Jeg ville ta færre ting alvorlig
Jeg ville ta flere sjanser, jeg ville ha flere opplevelser
Jeg ville bestige flere tinder og svømme over flere floder
Jeg ville spise mer is og færre bønner
Jeg ville kanskje få flere vanskeligheter, men færre innbilte.

Ser du, jeg er en av dem som lever følsomt og sunt.
Time etter time, dag etter dag
Å, jeg har hatt mine øyeblikk, og hvis jeg skulle leve om igjen, ville jeg ha flere av dem.
Faktisk ville jeg prøve å ikke ha noe annet.
Bare øyeblikk.

Det ene etter det andre, i stedet for å leve så mange år med tanke på morgendagen.
Jeg har vært av dem som aldri reiser noe sted uten et termometer, en varmeflaske, en regnfrakk og en fallskjerm.
Hvis jeg skulle leve om igjen så ville jeg reise med mindre bagasje.

Hvis jeg skulle leve mitt liv om igjen, ville jeg begynne å gå barføtt tidligere om våren, og fortsette lengre utover høsten.
Jeg ville danse mer
Jeg ville unne meg selv flere karusellturner
Jeg ville plukke flere tusenfryd

Nadine Starr, 85 år

Neste nummer av Munnharpa

Kommer ut i september 2008

Nord-Troms får dette ærefulle oppdrag.